ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 21.12.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

531

ZÁKON
České národní rady
ze dne 28. listopadu 1990
o územních finančních orgánech

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

(1) Územní finanční orgány jsou orgány státní správy, které

a) vykonávají správu daní, dávek, poplatků, odvodů, sankčních odvodů za porušení rozpočtové kázně, příspěvků, pokut a penále (dále jen „daně“) odváděných do:
   1. státního rozpočtu České republiky nebo do státního rozpočtu České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen „státní rozpočet federace“),
   2. do rozpočtů obcí a rozpočtů okresních úřadů, s výjimkou domovní daně, místních a správních poplatků vybíraných obcemi a okresními úřady a pokut ukládaných obcemi a okresními úřady,
   3. státních fondů České republiky[1]) nebo federálních účelových fondů,[2]) pokud k tomu není zákonem zmocněn jiný orgán,
b) vykonávají správu finančně ekonomických nástrojů v zahraničním obchodě, dotací, příspěvků a jiných přídělů (dále jen „dotace“) poskytovaných ze státního rozpočtu České republiky nebo státního rozpočtu federace a ze státních fondů České republiky nebo federálních účelových fondů,
c) provádějí řízení o přestupcích v oboru jejich působnosti,
d) provádějí finanční revize (dále jen „revize“),
e) provádějí cenovou kontrolu podle zvláštních předpisů.[3])

(2) Správou daní se rozumí právo činit opatření potřebná ke správnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností fyzických a právnických osob (dále jen „poplatníci“), zejména právo daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat a kontrolovat jejich splnění ve stanovené výši a době.

(3) Správou dotací se rozumí právo kontrolovat u příjemce dotace dodržení podmínek pro čerpání a použití dotací a v případě neoprávněného čerpání nebo použití uložit a vymáhat jejich vrácení. Příjemcem dotace je každý, kdo nárokuje a čerpá z účtu u peněžního ústavu prostředky státního rozpočtu České republiky nebo státního rozpočtu federace, popřípadě státních fondů České republiky nebo federálních účelových fondů.

(4) Revizí se rozumí právo zjišťovat a přezkoumávat u poplatníků, plátců daní a příjemců dotací veškeré skutečnosti rozhodné pro stanovení jejich finančních vztahů ke státnímu rozpočtu České

republiky, státnímu rozpočtu federace nebo rozpočtům okresních úřadů a obcí, popřípadě ke státním fondům České republiky nebo federálním účelovým fondům. Zjišťuje se, zda plnění daňových povinností, tvorba a použití fondů nebo hospodaření s prostředky státního rozpočtu České republiky, rozpočtů okresních úřadů a rozpočtů obcí, pokud byly určeny na úhradu nákladů vznikajících obcím plněním úkolů v přenesené působnosti ve výkonu státní správy, odpovídá podmínkám daným obecně závaznými právními předpisy. Současně se zjišťuje, zda podle obecně závazných právních předpisů nevznikla povinnost zaplatit pokuty a penále do státního rozpočtu České republiky nebo státního rozpočtu federace, popřípadě do státních fondů České republiky nebo federálních účelových fondů.

§ 2

Soustavu územních finančních orgánů tvoří finanční úřady a finanční ředitelství.

Místní příslušnost

§ 3

Místní příslušnost územních finančních orgánů se řídí, pokud tento zákon nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak, bydlištěm nebo sídlem poplatníka, plátce daní,[4]) popřípadě příjemce dotace.

§ 4

(1) Pro poplatníky, kteří

a) nemají v České a Slovenské Federativní Republice bydliště, ale obvykle se zde zdržují,[5]) je příslušný finanční úřad, v jehož územním obvodu se zdržují. Pro poplatníky, kteří nemají v České a Slovenské Federativní Republice bydliště a ani se zde obvykle nezdržují, je příslušný finanční úřad v Praze 1,

b) mají sídlo v cizině, ale zdroj příjmů plyne z činnosti vykonávané ve stálé provozovně[6]) na území České republiky, je příslušný finanční úřad, v jehož územním obvodu je zřízena stálá provozovna.

(2) Je-li daň vybírána srážkou,[7]) je příslušný finanční úřad, v jehož územním obvodu má dlužník bydliště nebo sídlo.

(3) Správu zemědělské daně z pozemků placené občany vykonává finanční úřad, v jehož územním obvodu užívá poplatník pozemky. Užívá-li pozemky v územních obvodech několika finančních úřadů, vykonává správu každý finanční úřad z pozemků ležících v jeho územním obvodu.

(4) K vyměření daně z příjmů obyvatelstva je příslušný finanční úřad, v jehož územním obvodu měl poplatník bydliště 31. 12. roku, za který se daň vyměřuje.

(5) V pochybnostech určí místní příslušnost finanční ředitelství; jedná-li se o určení místní příslušnosti mimo obvod jeho působnosti, určí ji ministerstvo financí České republiky (dále jen „ministerstvo“).

(6) V případech neupravených tímto zákonem nebo zvláštními předpisy stanoví místní příslušnost územních finančních orgánů vláda České republiky (dále jen „vláda“) nařízením.

Finanční úřady

§ 5

Finanční úřady zřizuje a jejich územní působnost stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 6

(1) Finanční úřad

a) vykonává správu daní, popřípadě i dotací,

b) provádí řízení o přestupcích.

(2) Správu dotací provádějí vybrané finanční úřady. Ministerstvo vyhláškou určí, které finanční úřady a ve kterých územních obvodech správu dotací vykonávají.

§ 7

Finanční úřad řídí a za jeho činnost odpovídá ředitel, kterého jmenuje a odvolává ředitel finančního ředitelství.

Finanční ředitelství

§ 8

(1) Zřizují se finanční ředitelství, jejichž sídla stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Finanční ředitelství vykonává svoji působnost v územním obvodu tvořeném územními obvody jím řízených finančních úřadů. Územní působnost finančních ředitelství stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 9

Finanční ředitelství

a) řídí finanční úřady,

b) přezkoumává rozhodnutí finančních úřadů vydaná ve správním řízení,

c) provádí revize,

d) provádí cenovou kontrolu.

§ 10

(1) Finanční ředitelství je rozpočtovou organizací. Zajišťuje osobní a věcné potřeby finančních úřadů, které řídí.

(2) Finanční ředitelství řídí a za jeho činnost odpovídá ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr financí České republiky.

(3) Finanční ředitelství může v obvodu své působnosti v odůvodněných případech pověřit správou některých daní a dotací a řízením o přestupcích jiný než místně příslušný finanční úřad.

§ 11

Ministerstvo

a) řídí finanční ředitelství,

b) přezkoumává rozhodnutí finančních ředitelství vydaná ve správním řízení,

c) v odůvodněných případech provádí úkony, které jinak patří do pravomoci finančních úřadů nebo finančních ředitelství,

d) v odůvodněných případech může pověřit jiný než místně příslušný územní finanční orgán správou některých daní, řízením o přestupcích a prováděním revizí,

e) určí bližší podmínky konkursního řízení na obsazování míst ředitelů finančních úřadů a finančních ředitelství.

Práva a povinnosti pracovníků územních finančních orgánů

§ 12

(1) Pracovníci územních finančních orgánů jsou oprávněni provádět všechny úkony potřebné pro výkon správy daní a dotací, revize a řízení o přestupcích. Jsou zejména oprávněni požadovat potřebné informace a vysvětlení, vstupovat do provozních místností, zařízení a prostorů poplatníků, plátců daní a příjemců dotací, nahlížet do účetních písemností a jiných podkladů, včetně záznamů na technických nosičích dat, a je-li nebezpečí, že prověřovaný materiál (spisy, hotové výrobky, tržby apod.) bude ztracen, zničen nebo zavlečen, vzít jej na nezbytnou dobu do úschovy.

(2) Pracovníci územních finančních orgánů jsou povinni zachovávat hospodářské a služební tajemství o skutečnostech, o nichž se při výkonu své činnosti dozvěděli.

§ 13

Pracovníci územních finančních orgánů nesmějí výdělečně provádět kontrolní, daňovou a účetní poradenskou či obdobnou činnost pro poplatníky, plátce daní a příjemce dotací. Zároveň nesmějí vykonávat činnost auditorů, revizorů účtů, členů dozorčích nebo správních rad nebo členů představenstev.[8])

§ 14
Povinnosti poplatníků, plátců daní a příjemců dotací

(1) Poplatníci, plátci daní a příjemci dotací, jakož i všichni jejich pracovníci jsou povinni poskytnout na požádání pracovníkům územních finančních orgánů veškerou pomoc, zejména předložit účetní písemnosti, kalkulační a rozpočtové podklady, záznamy na technických nosičích dat, plány, materiály o prověrkách, kontrolách, revizích a inspekcích všeho druhu, a to i těch, které provedly jiné orgány.

(2) Poplatníci, plátci daní a příjemci dotací jsou povinni pro účely správy daní a dotací a pro provádění revizí předkládat hlášení (přiznání, vyúčtování) ve lhůtách a v rozsahu, které stanoví zvláštní předpisy.

§ 15
Řízení před územními finančními orgány

(1) Pro řízení ve věcech daní, dotací a cenové kontroly platí zvláštní předpisy.[3]),[9])

(2) V řízení o přestupcích postupují územní finanční orgány v oboru své působnosti podle zvláštních předpisů.[10])

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 16

(1) Právo hospodaření s národním majetkem dosud užívaným okresními, městskými, obvodními a krajskými finančními správami a Finanční správou v hlavním městě Praze přechází bezúplatně na finanční ředitelství.

(2) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů pracovníků finančních správ přecházejí na finanční ředitelství.

(3) Na finanční ředitelství přecházejí všechny pohledávky a závazky finančních správ.

(4) Pokud se v právních předpisech užívá pojem okresní finanční správa, rozumí se tím finanční úřad. Pokud se užívá pojem krajská finanční správa, rozumí se tím finanční ředitelství.

§ 17

Zrušují se

a) zákon České národní rady č. 33/1970 Sb., o finančních správách,

b) poslední věta v § 12 odst. 3 vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky a ministerstva financí Slovenské socialistické republiky č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

1) § 15 zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky).

2) § 22 zákona č. 563/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu federace (rozpočtová pravidla federace).

3) § 3 odst. 7 zákona České národní rady č. 134/1973 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 23/1989 Sb.).

4) § 9 zákona č. 36/1965 Sb., o dani z příjmů z literární a umělecké činnosti, ve znění zákona č. 160/1968 Sb.
§ 10 vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky a ministerstva financí Slovenské socialistické republiky č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy.

5) § 1 odst. 3 zákona č. 389/1990 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva.

6) § 3 odst. 7 zákona č. 157/1989 Sb., o důchodové dani.

7) § 19 zákona č. 157/1989 Sb., ve znění zákona č. 108/1990 Sb.
§ 12 a 21 zákona č. 389/1990 Sb.

8) § 14 odst. 3 zákona č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí.
Vyhláška federálního ministerstva financí č. 63/1989 Sb., o ověřovatelích (auditorech) a jejich činnosti.
Hospodářský zákoník č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech.
Zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku.

9) Vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.
Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 112/1985 Sb., o státním řízení cen.

10) Zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.